SVOBODA **СВОБОДА**

UKRAINIAN DAILY **УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК**

Пам'ятайте про Україну!

VOL. 46. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 1, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 1-го СЕРПНЯ 1987 РІК XCIV. Ч. 146.

ВЛАДИКА М. МАРУСИН ЗНОВУ ВІДВІДУВАВ ПОЛЬЩУ

Рим (УПБ). — У днях 18-26-го червня Архиєпископ Мирослав Марусин, секретар Конґреґації для Східніх Церков, відбув четверту архипастирську подорож до вірних українців католиків у Польщі. Як і в минулому супроводив Владику о. шамб. Славой Лешек Ґлудз.

Після прибуття до Варшави і відслуження Божественної Літургії в церкві Успення Пресвятої Богородиці, Владика відвідав 19-го червня кардинала-примаса Юзефа Ґлемпа і від'їхав до Люблина, де навчаються у місцевій Духовній Семінарії українські семінаристи. Там Владика висвятив п'ятьох дияконів.

Згідно з повідомленням українського відділу ватиканського радіо, в суботу, 20-го червня, відбулися відвідини Кракова, а в неділю, 21-го червня, Архиєпископ Марусин висвятив чотирьох молодих священиків і посвятив іконостас у церкві св. Вартоломея. В понеділок, 22-го червня, була відслужена Літургія в Зеленій Горі, а у вівторок, 23-го червня, Владика відправив Архиєрейську Службу Божу в Ченстохові біля чудотворної ікони Пресвятої Богородиці з нагоди початку святкувань 1000-річчя Хрищення Руси-України.

До Риму вернувся Владика Марусин у п'ятницю, 26-го червня.

ПРОКУРАТУРА ДАЛЬШЕ ШУКАЄ ЗА ПРОТИВОРІЧЧЯМИ У СВІДЧЕННЯХ І. ДЕМ'ЯНЮКА

ФОНДИ ОБОРОНИ МАЙЖЕ ВИЧЕРПАНІ

Єрусалим, Ізраїль (АНЧЕЙН, тел.). — Прокуратура тут на процесі Івана Дем'янюка продовжувала у четвер, 30-го липня, перепитувати його, стараючись встановити ряд противоріч у його свідченнях в ЗСА і в Ізраїлі.

Довге обговорювання тих самих подробиць, як і неприхована зухвалість прокураторів Йони Блятмана і Міхаеля Шакеда, викликали ряд протестів оборонця Йорама Шефтеля, які однак суддя Дов Лєвін відкинув, пригадуючи, що оборона також входила в різні подробиці під час перепитування свідків прокуратури, тому „протокол досі має вже понад 6,000 сторін, а міг мати тільки 1,500".

І. Дем'янюк, перепитуваний спершу Й. Блятманом, а відтак М. Шакедом щодо його біографії і мнимої виказки, заявив кількакратно, що він працював на різних роботах під час свого 18-місячного перебування в німецькому таборі полонених в Холмі, але не пригадує собі де, і коли він це заявляв.

Відтак М. Шакед старався доказати, що І. Дем'янюк не боявся КҐБ, бо почав писати листи до родини в Україні, і посилати пакунки, а в 1964 і 1966 роках його дружина Віра їздила в Україну і зустрічалась з його матір'ю.

І. Дем'янюк заперечив, що він на судах в Клівленді твердив, що боїться КҐБ. Він твердив, що боїться видачі до СССР. Про страх перед КҐБ він говорив щойно у 1985 році у в'язниці в Спрінгфілді, Мізурі, коли довідався, що бомба вбила Субзокова в Ню Джерзі. Крім того, він сказав, що ФБІ остерігало його і родину перед можливим атентатом. А про відвідини дружини в Україні — вона розкаже сама тут на процесі.

Суддя Лєвін хотів знати чому Дем'янюк змінив своє ім'я з Івана на Джана, на що підсудний відповів, що він уважає, що це правильний американський відповідник і в англомовному світі він вживав ім'я „Джан".

„А як вас кличе дружина?" — запитав суддя Дем'янюка: „Іван". — „Отже ви є трохи 'Іван', а трохи 'Джан', — закінчив цю тривіяльну справу суддя Лєвін.

Брак цілковитої логіки, а то й зумисного перекручення виявили прокуратори і судді стараючись доказати, що особа, яка виповняла мниму виказку могла поміщати слова „Самгородок" і „Запоріжжя". Річ в тому, що І. Дем'янюк сказав, що він роджений в селі Дубові Махаринці, а рекрутували його в містечку Самгородок. Виказка подає, що „Дубові Махаринці" є в Запорізькій області, а фактично — село є в Козятинському районі, як сказав І. Дем'янюк і як подає стаття в газеті „Молодь України" з 30-го квітня 1986 року, ближче до Вінниці, як до Запоріжжя.

Прокуратор Шакед старався доказати, що невідома особа, яка виповняла виказку, могла зрозуміти, що „Самгородок" це Запоріжжя.

Очевидно, Й. Шефтель запротестував, на що суддя Зві Таль, в наявному заморочении, сказав: „А вчора оборона зробила з назви 'Ровно' — 'Рувено'", забуваючи, що цього спотворення допустився інвестигатор у Клівленді, який перепитував І. Дем'янюка в 1978 році.

Відтак Шакед пригадав, що існують розбіжності щодо кольору очей, волосся і росту І. Дем'янюка. На різних документах колір очей Дем'янюка поданий як сірий, а фактично в нього очі — голубі. Ріст його поданий 1.85 см., 1.88 см., тепер він високий на 1.80 см., а на мнимій виказці його ріст поданий на 1.75 см.

Вкінці Шакед подав оригінал виказки Дем'янюкові і спитав його чи це його підпис, що цей останній категорично заперечив і, взагалі, назвав виказку „шахрайкою". Шакед пригадав, що на процесі в ЗСА Дем'янюк мав сказати „так цей підпис подібний до мого", що Дем'янюк знову заперечив: „Я казав, що це моє прізвище, але не мій підпис"

Стверджуючи, що в нього залишилось ще дещо часу, — хоч сесія вже протягнулась поза означений час, — Шакед запитав Дем'янюка чи він знає особу, яка сидить у першому ряді, на третьому кріслі.

„Так — це Джером Брентар з Клівленду. Він мені помагає і помагає моїй родині".

Суддя Лєвін запитав про кого тут мова і попросив Брентара, щоб він встав, що цей і зробив. На цьому сесія закінчилась.

Раніше того дня адвокат Джан Ґілл звернув суддям ще раз увагу, що перекладачі не працюють вправно, спотворюючи деякі відповіді Дем'янюка.

Суддя Лєвін сказав, що цілий процес записується на плівку і що він дозволить на виправлення і уточнення неправильно перекладених відповідей перед підготовою кінцевого протоколу.

На залі цього дня було 10 ізраїльських генералів, включно з ген. Мордекаєм, який відомий з того, що свого часу вбив кулаком двох арабських терористів, які перевели збройну атаку на автобус з пасажирами в Ізраїлі.

Як відомо, зять І. Дем'янюка Едвард Нишник повернувся до ЗСА цього тижня, щоб поповнити фінанси оборони, які є в катастрофальному стані. Він звертається із закликом до громади продовжувати жертвувати на Фонд Оборони Дем'янюка, справа якого виглядає добре і її можна виграти.

У КОНҐРЕСІ ЗІЗНАЄ Д. РІҐЕН

Вашінґтон. — У четвер, 30-го липня, в слідчій комісії Конгресу почав зізнавати колишній шеф персоналу канцелярії Білого Дому Доналд Ріґен. Він заявив, що президент Роналд Реґен не мав найменшого поняття про використання частини грошей від продажу Іранові американської зброї для допомоги нікараґуанським партизанам. Таким чином Д. Ріґен підтвердив аналогічні зізнання інших свідків і перш за все підполковника Олівера Норта і віцеадмірала Джана Пойндекстера.

Д. Ріґен.

За словами Ріґена, його охопив жах, коли він дізнався про передачу грошей повстанцям (в той час допомога їм була заборонена Конгресом), однак Президент „був ще більше приголомшений". „Я знаю, що він був артистом, — сказав свідок про Реґена. Одного разу його висунули на нагороду Оскара. Але я дав би йому Оскара, якщо він знав про це і виявив здивування. Я спостерігав за його реакцією. Він виявив повне здивування. Ні, він не міг знати".

Ріґен, який контролював доступ до Президента, заявив, що ні разу не чув, щоб хтось розповідав Реґенові про те, звідки партизани діставали допомогу після того, як її заборонив Конгрес.

Всі розмови в присутності Ріґена стосувалися становища партизанів лише в загальних рисах, сказав колишній шеф персоналу Білого Дому. Він також сказав, що без його відома бачитися з Президентом могли лише п'ятеро осіб: асистент у справах крайової безпеки Дж. Пойндекстер, віцепрезидент Джордж Буш, особистий лікар Реґена, державний секретар Джордж Шулц і черговий старшина. Навіть колишньому директорові Сі-Ай-Ей Вілліямові Кейсі треба було дістати авдієнцію у Президента через шефа персоналу канцелярії Білого Дому.

Ріґен був присутнім майже на всіх розмовах Президента з відвідувачами. „Звичайно, Президента тримали в курсі того, як стоять справи у повстанців, сказав Ріґен. Але в його присутності ніколи не обговорювалися ні операція в справі надання їм допомоги, ні те, хто нею керував".

За словами свідка, Президент мав уявлення про те, що нікараґуанському спротиву надають допомогу приватні громадяни ЗСА, і часом хотів познайомитися з ними.

„Чи Президент виявляв зацікавлення з приводу того, звідки контрас беруть гроші?" запитав адвокат комісії Террі Сміллджаніч. „Я не пригадую, щоб він про це питав", відповів Ріґен.

Журнал пише про релігійне життя в СССР

Бані Печерської Лаври в Києві, що їх фотографував д-р Ігор Федорів. Фото окрашує заголовну сторінку журнала.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — В офіційному виданні методистських жінок ЗСА під назвою „Response" („Відповідь"), що появляється раз в місяць, спеціяльне число за травень 1987 року посвячене темі „Люди і церкви в СССР". У ньому на обкладинці мистецька знімка роботи д-ра Ігоря Федорова Печерської Лаври в Києві, а у самому журналі ряд його знімок з України.

В тому спеціяльному числі є статті і репортажі з життя в СССР, як також подані факти про географію, населення, економіку, фінанси, освіту, здоровні проблеми і про уряд СССР.

Журнал виданий на гарному папері та із численними кольоровими знімками має мистецьке оформлення молодої української графічної сили Тані Кравців, яка вже від довшого часу спеціялізується у оформленні книжок та журналів.

У Клівленді приготовляють концерт у 45-ліття УПА

Клівленд (С. Кікта). — В цьому році минає 45 років від створення Української Повстанської Армії і від початку її збройної боротьби, щоб визволити Україну від окупантів.

За ініціятивою невтомного голови Відділу колишніх вояків УПА Івана Оліяра громадянство Великого Клівленду приготовляє на неділю, 11-го жовтня, святкове відзначення з відповідною програмою. Для тієї цілі на сходинах представників місцевих організацій 5-го березня в домі Визвольного Фронту утворено Громадський Комітет, який очолив голова УЗО мгр Василь Ліщинецький. Дальшими членами Президії є Микола Поглід, Іван Оліяр і Теодор Гайдук, голови відділів ООЧСУ, Т-ва і Об'єднання УПА як заступники голови та Богдан Семків, Василь Кужда і Олександер Семків як секретарі.

При цьому Комітеті діють комісії: Програмова: Омелян Урбанський, інж. арх. Зоріян Городиський, Оля Дем'янчук, Софія Бура, проф. Роман Раковський і Петро Райца; Інформації: проф. Юрій Григоріїв, д-р Степан Воляник і Степан Зорій; Фінансова: д-р Володимир Боднар, Василь Ільчишин, Маріян Охрін і Яків Лящук; Господарська: Михайло Моцьо і Володимир Корнацький.

Патронат над святкуванням обняв Владика Роберт Москаль з духовенством обох віроісповідань.

Ювілейний концерт відбудеться у Святопокровському осередку в Пармі і на ньому музично-вокальну програму виповнять: піяніст Роман Рудницький і сопрано Сузанна Рудницька. На промовця запрошено голову Крайового Товариства колишніх вояків УПА Михайла Ковальчина з Філядельфії. На святкування підібрано найближчу неділю до свята Покрови, щоб одночасно вшанувати Патронку українського вояцтва.

У СВІТІ

У РИМСЬКОМУ ПАЛАЦІ Квірінале президент Італії Франческо Коссіґа прийняв присягу нового прем'єр-міністра країни і членів зформованого ним кабінету. Прем'єр-міністром став 44-річний християнський демократ Джіованні Ґорія, який займав в уряді Беттіно Краксі пост міністра фінансів. Дж. Ґорія — наймолодший прем'єр-міністер Італії за всю історію країни. В склад нового кабінету ввійшли 16 християнських демократів, дев'ять соціялістів, три соціял-демократи, два республіканці і один ліберал. Після прийняття присяги Ґорія звернувся з промовою до повного складу парляменту. День прийняття присяги співпав для Ґорія з днем народження. Колишній прем'єр-міністер соціяліст Беттіно Краксі відмовився від міністерської течки, вирішивши зайнятися виключно партійними справами.

ВИСТУПАЮЧИ НА ПЛЕНУМІ ЦК Болгарської комуністичної партії, Тодор Жівков запропонував ряд радикальних змін в конституції країни, в економічному і державному законодавстві. Він назвав існуючу нині політичну систему ґрунтом для розвитку бюрократії і соціяльних диспропорцій. Т. Жівков запропонував також реформу виборчої системи, яка передбачала б наявність кількох кандидатів, і децентралізацію економіки країни.

ЗВЕРТАЮЧИСЬ ПО РАДІО до мусулманських паломників у Мецці, аятолла Хомейні закликав правовірних у всьому світі, як він висловився, „вбити Америці зуби в її власне горло". „Я застерігаю керівників країн Перської затоки, лідерів держав-надпотуг Сходу і Заходу, а особливо Росію і Америку — від поспішних рішень і вмішування в наші справи", — сказав аятолла.

ЛАТИСЬКИЙ ПРАВОЗАХИСНИК, один з керівників ризької групи „Гельсінкі-86" Рональдс Сіляравпс, якого змусили недавно виїхати зі Совєтського Союзу, прибув у Відень, маючи намір в майбутньому переїхати в Західню Німеччину на постійне проживання. Відповідаючи на запитання репортерів, Р. Сіляравпс назвав горбачовську політику „ґласності" ще однією спробою обманути Захід і добитися для СССР економічних і військових переваг. За даними Сіляравпса, не менш як 100 латишів перебувають у тюрмах, засуджені за політичними статтями. Не зважаючи на те, що влада дозволила провести демонстрацію в Ризі 14-го червня в пам'ять про жертви ґеноциду совєтського уряду, 11 її учасників були згодом затримані без пояснення причин.

СУД НАД ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИМ летуном 19-річним Матіясом Рустом почнеться на початку вересня. Він може бути засуджений до тюремного ув'язнення терміном до 10-ти років і кари до 1,000 карбованців за порушення трьох законів під час безпрецедентного перелету з Гельсінки до Москви. Виступаючи перед совєтськими і чужинецькими журналістами, речник міністерства закордонних справ СССР Ґеннадій Ґерасімов повідомив, що слідство в справі М. Руста закінчується. Згідно з совєтським законодавством, суд повинен початися не пізніше, ніж через місяць після закінчення слідства. Уже відомо, що захищати німецького летуна буде совєтський адвокат. Невідомо однак, чи допустять на суд адвоката з Західньої Німеччини.

РЕЧНИК МІНІСТЕРСТВА культури Еспанії повідомив, що примабалерина Большого театру Майя Плісєцкая стане мистецьким керівником Еспанського національного балету. Згідно з умовами контракту М. Плісєцкая приступить до своїх обов'язків у грудні цього року. Шість місяців вона буде проводити в Еспанії, шість — в Совєтському Союзі. Річна платня артистки становитиме 44,000 долярів. Крім того вона буде діставати окрему платню за вистави.

В АМЕРИЦІ

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КОМІТЕТ, що веде кампанію вибору республіканців до Сенату з початком цього року видав і розповсюдив інформативну брошурку, в якій описано демократичного сенатора з Огайо Говарда Метценбаума, як людину „комуністичні симпатії якої знайшли собі дорогу на форум Сенату". Цю брошурку виявили симпатики сен. Метценбаума, в середу, 29-го липня ц.р. і тоді в клівлендській газеті „Клівленд Плайнд Ділер" появилася стаття, що зразу спричинила публичні перепросини в Сенаті: предсідник Крайового республіканського сенатського комітету, мінесотський сенатор Руді Бошвіц та провідник сенатської меншости сенатор з Канзасу Боб Дол перепросили колеґу сенатора Метценбаума, який відомий з його неперебірливо ворожого ставлення до Еда Міза, генерального прокуратора ЗСА.

РОЗПОЧИНАЮЧИ СВОЮ КАМПАНІЮ на одобрення судді Роберта Борка до Верховного суду, президент Роналд Реґен представив суддю Борка як стриманого і розсудливого юриста. Цю промову виголосив президент Реґен у Вашінґтоні в середу, 29-го липня ц.р., перед групою тих урядників, що є охоронцями законів та порядку.

У ВАШІНҐТОНІ В СЕРЕДУ, 29-го липня ц.р., відбулося Конґресове зібрання, скликане репрезентантом Чарлзом Бенетом, демократом з Фльориди, і республіканцем з Пенсильванії Томом Ріджом, співпредсідником неофіціяльного 140-членного збору Конґресової фракції військових поліпшень, в якому взяли участь представники американських і европейських продуцентів зброї-ракет. Учасникам збору, цивільним та військовим знавцям було запропоновано відповісти на питання, „чи спроможні ми є зупинити совєтські танкові частини?" Загальна думка знавців, що американська ракетна зброя цього зробити неспроможна.

ГРУПА ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ дорадників Департаменту оборони у своєму звіті висунула чимало важливих питань щодо виготовленого Пентаґоном пляну про приспішення програми президента Реґена, оснування простірних п'єдесталів для оборонних ракет. Вони висловили свою підтримку за продовження праці над протиракетною оборонною системою, приходячи до заключення, що туди вкладено велику кількість праці, але немає 100-відсоткових тверджень про існуючі обрахунки і тому приспішення не рекомендується.

НОВА МЕТОДА ПЕРЕЩІПЛЮВАННЯ генів може привести до розвитку лікування переважно невиліковних генетичних хворіб. Ця метода уможливлює увести гену в точне місце у клітині та бути додатком до хромозомів або змінити чи обездільнити цю особливу гену, що якраз є прицілом дослідів. Під цю пору повища система повинна бути уживана тільки в дослідних ляборторіях на звірятах, заявив генетик д-р Ражу Кухерплапаті.

У МОНТПЕЛІЄР, ВТ., Найвищий суд вирішив, що Бурлінґтон не має права жадати по 5 дол., від „Ню Йорк Таймсу" за сім газетних скринок, розміщених на вулицях, бо це суперечить Конституції. „Перша конституційна поправка охороняє оба видання і розповсюдження газет", сказано, у їхньому рішенні.

ЗАЯВЛЯЮЧИ, ЩО ФЕДЕРАЛЬНИЙ уряд присвоїв собі забагато влади, яка повинна бути стейтовою, тим самим обмежив можливості стейтів у боротьбі з соціяльними та економічними проблемами, так заявив новообраний голова Крайової Асоціяції Губернаторів, намічуючи відразу свій плян відібрання назад цієї влади. Губернатор Джан Сунуну, республіканець з Ню Гемшир, сказав своїм колеґам-губернаторам", що у Вашінґтоні є завелика централізація влади".

В Ню Йорку відзначили Тиждень Поневолених Націй

Ню Йорк (П.Т.). — У неділю, 19-го липня ц.р., Комітет Тижня Поневолених Націй від 34-ох націй і етнічних меншин на стейт Ню Йорк відзначило тут 29-ту річницю проголошення Тижня Поневолених Націй.

Збірка всіх маніфестантів була на великій площі перед готелем Плаза. О год. 9:30 ранку колони демонстрантів у своїх національних костюмах, з прапорами та транспарантами рушили походом до собору св. Патрика. Там відбулася урочиста Служба Божа в наміренні поневолених народів, а звідти колони маніфестантів вирушили у святковий похід до Центрального Парку на площу для масових відправ, де відбулася програма відзначення Тижня Поневолених Націй з виступом окремих мистецьких груп.

Головний наголос промовців був скерований на загарбницький характер Москви та світового комунізму на вільний світ та заклики боротьби з ним. Представники телекомпаній взяли інтерв'ю у керівника української групи інж. Зиновія Туркала та маршала паради ген. Миколи Назаренка.

Із слов'янських груп у маніфестації взяли участь українці переважно з Української Селянської Партії та члени ОУН і козацька група на чолі з ген. М. Назаренком, що традиційно є кожного року маршалом паради. Прапороносцем Української групи був один з командирів Американо-Українських Ветеранів Микола Ревак. Очолювали всю урочистість президент комітету на стейт Ню Йорк д-р Едвард Рубель (естонець) та почесні голови, д-р Іван Дочеф та Горст Уліх.

Відбулися загальні збори „Рідної Школи" у Філядельфії

Філядельфія (ю.г.). — В суботу, 6-го червня ц.р., в приміщенні Українського Освітньо-Культурного Центру відбулися Загальні збори Товариства Опіки над українською молоддю „Рідна Школа". Збори відбулися зі звичайним порядком нарад, а ними проводила Президія в складі: Юліян Головчак, голова, Оленка Карпинич — секретарка.

Діючий голова д-р Альберт Кіпа відкрив збори і після привітання та устійнення правосильности, передав ведення зборів Президії. По відчитанню протоколу з попередніх Загальних зборів приступлено до звітів. Звітували: Оксана Матла, скарбник, А. Кіпа, голова, Ярослав Климовський, секретар, і Мирослава Гил, директорка „Рідної Школи". Відтак відбулася коротка дискусія над звітами та схвалено бюджет на слідуючий рік.

На пропозицію Контрольної комісії Загальні збори уділили уступаючій управі абсолюторію, а опісля приступлено до вибору керівних органів Товариства „Рідна Школа" на слідуючу каденцію. На внесок Номінаційної комісії вибрано голову, членів Управи, Контрольну і Номінаційну комісії і Товариський суд, у наступному складі: А. Кіпа, голова, Софія Геврик, Роман Булик, Вірджінія Гладун, Віра Шаповаленко, Мелася Сарахман, Оксана Матла, Надія Чеміринська, Орест Сеник і Ярослав Климовський — члени. Товариський суд: Олег Тритяк, Віра Лащик і Віра Андрейчик; Контрольна комісія: Яромир Кіндрачук, Ігор Пак і Юліян Головчак; Номінаційна комісія: Аскольд Рудакевич, Петро Гевка і Дарія Лисий.

Після виборів продискутовано справу членства філядельфійської „Рідної Школи" в системі Шкільної Ради та майбутність „Рідної Школи" в УОКЦентрі. Загальні збори рішили, що

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ізраїль — клопітливий союзник

Від самого початку існування Ізраїля, як самостійної держави, від 1948 року. Ізраїль став „союзником" Америки. Пишемо „союзник" у лапках, за ввесь бо той час американсько-ізраїльський союз був дивний: без американської фінансової допомоги, (Ізраїль стоїть на першому місці країн, субвенціонованих Америкою) без американських достав зброї, без американської протекції для Ізраїля на терені Ради Безпеки ООН, без американського посередництва у сепаратному мирі між Ізраїлем і Єгиптом у 1979 році Ізраїль не міг би проіснувати. Загально називалося, що Ізраїль потрібний Америці своїм геополітичним положенням, як застава на шляху СССР до до Перської затоки і що Америка тому фаворизує Ізраїль, бо це єдина на Близькому Сході демократична країна із системою, взорованою на системі З'єднаних Стейтів.

А проте Ізраїль вів і веде свою політику, ні трохи не рахуючися з інтересами свого американського союзника. Інтерес Америки вимагає не тільки приязні з одним Ізраїлем, але й із арабським світом, куди численнішим, як терен торговельного обміну і куди певнішим як ворог атеїстичного Совєтського Союзу. Очевидно ввесь світ подивляв молоду ізраїльську державу, як вона заперечила колишню думку про жидів, як боягузів. Виявилося, що ізраїльці проявили подиву гідну хоробрість, патріотизм, видали з себе великих полководців. Це все безперечні правди, але безперечною правдою стало те, що Ізраїль не задовольнився здійсненням історичної „декларації Бальфура", що признавала жидам право до „національного осідку", тільки почав загортати сусідні арабські землі, всупереч порадам та інтересам Америки. Використовуючи свою мілітарну перевагу і воєнні перемоги, Ізраїль зайняв йорданський правий берег і почав його колонізувати та далі насаджує там фінансовані державою ізраїльські колонії. Всупереч становищу Ради Безпеки ООН і політиці Америки та всього християнського і мусулманського світу Ізраїль проголосив Єрусалим своєю столицею і переніс туди свої невтральні установи з Тель Авіву. Ізраїльський уряд відкинув мировий плян Роналда Реґена, який поручав компромісову розв'язку ізраїльсько-арабської ворожнечі із мінімальним задоволенням уже не самостійницьких, але автономних вимог трьох мільйонів палестинців у порозумінні з Йорданією. Ізраїль зберігає в Конґресі цілий гурт своїх адвокатів, своє конґресове „лоббі", яке не допускає до продажу приязним Америці арабським країнам — як Йорданія, Єгипет, Савдійська Арабія, Емірати, Тунізія і Марокко, — потрібної їм зброї, бо, мовляв, це загроза для Ізраїля.

В останніх тижнях ми стали свідками цікавого явища. Спеціяльна 25-тичленна конґресова комісія переводить переслухання у справі так званої іранської афери. Покликають на переслухання найвищих американських державних достойників, членів американського Уряду, переслухують людей на найвищих становищах наче якихось злочинців, стосуючи до деяких із них ароґантний, образливий тон. Все воно звернене насправді проти президента Реґена, щоб підірвати його популярність і щоб могти закинути йому зламання постанови Конґресу, щодо заборони державного фінансування борців за свободу в Нікараґуа. Але ж з самого початку вийшло наверх, що ініціятором засекреченого продажу зброї Іранові був Ізраїль. Ізраїль ворожий арабському Іракові і сприяє Іранові, ворогові арабського світу, але й ворогові Америки. І та завзята конґресова слідча комісія дивним дивом промовчує Ізраїль та не заторкує головної ізраїльської вини в афері Іран„контрас". Чому це так? Тому, що та Комісія ласкаво ставиться до Ізраїля, бож „правними дорадниками" Комісії є адвокати-жиди.

Американські засоби масової інформації не знають меж, кого можна та кого не треба критикувати й гудити. Але із свічкою в руках не знайдете критичних голосів в американській пресі щодо егоїстичної і шкідливої для Америки політики Ізраїля. Ясно, що таке може діятися тільки до часу. Стаття на цю тему у справді незалежному щоденнику „Кріщен Саєнс Монітор" з 29-го липня застерігається у заголовку, що вона „тільки для істориків". Це невірно: вже тепер існує історична перспектива для ствердження, що Ізраїль є клопітливим союзником для Америки і що той союз приносить Америці більше шкоди, як користи. І напевно прийде час, коли американський Уряд та Конґрес не будуть формувати своєї політики під диктатом жидівського суспільства з його „лоббі".

Андрій Бук

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД

II.

У червні зрезигнував голова Федеральних резерв Пол Вокер — символ економічної стабільности, який протягом восьми років провадив монетарну політику, контролював доставу гроша, відсоткової стопи і інфляції. Президент Р. Реґен назначив на його місце А. Ґрінспена відомого економіста, монетарного політика і доброго фінансиста, який предсказує на 1989 рік рецесію. Економісти задоволені, бо він буде добрий для бизнесу і фінансів. Нова податкова система з 1986 року буде змінена. Сенатська фінансова комісія зробила поверх сотню технічних поправок головно сільськогосподарчих, забезпечення на життя і летунської індустрії.

Федеральне управління летунства подає, що рух летунських ліній за останніх п'ять років сильно збільшився, а радарова контроля зменшилася — тому збільшуються летунські аварії. В 1986 році було 866 аварій, а в цьому році вже було 756 спізнень. На 16-ти летунських центрах ЗСА в 14-ох рух збільшився, а число радарових контролерів зменшилося від 8 до 52 відс. Від 1981 року звільнено поверх 200 контролерів. З десятьох найбагатших країн світу відносно особистих доходів на першому місці є З'єдинені Арабські Емірати, з пересічним річним доходом на особу — 19,000 долярів, на останньому Люксембург — 13,300, на четвертому ЗСА — 16,400, на п'ятому Швайцарія — 16,300, а на дев'ятому Канада — 13,700 дол. Передбачають що в 1990 році на перше місце вийде Швайцарія, через малий приріст населення і сильний економічний ріст. Чотири з них мають населення менше 400,000. Лише ЗСА, Канада і Швайцарія мають більше п'ять мільйонів населення. Цього року на вакації до Европи поїде 5.5 мільйона американців. Кошти утримання в десятьох державах Европи в 1986 році сильно зросли (головно готель і харчі). Найдорожче є у Швеції — 174 дол. денно, Франції — 169 дол., Великобританії — 152 дол., Італії — 144 дол. Данії 126 дол., Німеччині — 124 дол. Найдешевше в Греції — 68 дол. і Еспанії та Югославії — 64 дол. денно.

В останньому році сильно зросла продукція паперу: в березні 5.5 мільйона тонн в квітні — 6.5 мільйона тонн, через велике запотребування в комерції на торби, пуделка та опакування. Збільшився експорт, зиски паперових компаній зросли на 80 відс., а ціни на 50 відс. Тому гуртові підприємства і харчові крамниці перейшли на пластікове опакування-торби (дешеві). Також сильно зросли ціни на діяманти (дорогоцінні камені). Головним експортером діямантів є Ізраїль і торгівля діямантами стала підставою економіки країни. Найбільшими продуцентами шліфованих дорогоцінних каменів є Південна Африка і Австралія. Збільшений попит за останніх 18 місяців (в Японії на 62 відс., у ЗСА — 8 відс.) підніс ціни на 25 відсотків. Автомобільна компанія Форд і Ей-Ті-Ті покидають Південну Африку. Тексако банкротує, не платить дивіденди (перший раз за 60 років). Поверх 200 шпиталів у ЗСА мали в 1986 році 250 мільйонів дол. зиску. 150 мостів потребують ремонту річно в ЗСА через злу конструкції, ржу і інспекцію. 15 більйонів дол. буде коштувати реставрація, малювання і частіша контроля (дотепер контрольовано що 30 років.) З першим липня подорожіє льокальна телефонічна обслуга, а здешевіє до 4.8 відс. довгодистансова (Ей-Ті-Ті).

Біржа дальше звишкує, цього року дотепер — 42 разів і зросла 614 пунктів (32 відс.) Світова біржа в другому кварталі зросла в пересічному на 8 відс. Гонконг — 13 відс., Лондон — 11.6, Париж — 11.4, Ню Йорк — 6.9, Франкфурт — 3.3, Торонто — 1.3, Токіо впала 2.5 відсотка. В квітні президент Реґен відбув дводенну конференцію в Канаді в справі занечищення води, повітря, рослин і вільної торгівлі між обома країнами. Занечищення не узгіднено, бо коштувало б кілька більйонів дол., під час коли дослідження всього 16 мільйонів дол. Відносно вільної торгівлі переговори тривають. Економіка Канади безперервно зростає. За перший квартал ц.р. зросла на 6.1 відс.; сильно зросли продукція і обслуги, а найбільші доходи дають бизнесові інвестиції і будова домів.

Безробіття в червні впало до 8.9 відс., перший раз за останніх п'ять років. Стан працюючих від одинадцять місяців зростає. Натомість захитався торговельний сектор через імпорт автомобілів. Торговельний дохід за другий квартал зменшився на 550 міл. дол., імпортовано на 9.2 більйона дол. (найбільше за останніх п'ять років), а експортовано всього на 190 мільйонів дол. більше від попереднього кварталу. Торговельні зносини між ЗСА і Канадою за 1986 рік дали загальну суму 129 більйонів дол., Канада мала 12 більйонів дол. дефіциту. Нині Канада купує в ЗСА 15 атомових човнів.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „добрий інтерес"

Ніхто, здається, не є так винахідливий та підприємчивий у шуканні за можливістю „доброго інтересу", а з ним припливу легкого гроша, як саме американці. Можливе, що до того допомагає вимішання рас, а з тим питоменних цих деяких із них, які відомі у цілому світі, як знамениті торгівці та любителі гроша.

На кожний випадок незалежно від того, як це сталося, в Америці всі шукають за можливістю заробітку, на що раз-у-раз маємо наглядні докази.

Останньо таким живим доказом була дуже прикра та болюча для американців справа, що далі ще тягнеться, Іран-контра, а властиво кажучи справа головного персонажу цієї політичної драми підполковника Олівера Норта. Його драматичні зізнання, що прикували до телевізійних апаратів пересічно 55 мільйонів осіб і зібрали більше глядачів як найкраща „миляна опера" („Soap opera"), зробили його на протязі тижня найбільше популярною постаттю у ЗСА, з великими симпатіями пересічних американців.

І ось саме на цій популярності „поїхали" всі, що відразу відчули можливість заробітку з цієї афери. Цікаве, що тут вони використали з усіх сторін також патріотизм, що його викликали зізнання і заяви Оллі Норта і якось ніхто тому не дивується, ані не протестує.

Негайно після закінчення зізнань О. Норта появилася в кишеньковому виданні книжка із текстами зізнань та, — як чуємо і читаємо — розійшлася у величезній кількості. Десь у Чикаґо спритний шукач „доброго інтересу" видав стрічку із найбільше драматичними виїмками із зізнань О. Норта за ціну 20 дол., і як заявив публічно, зацікавлення цієї стрічкою величезне. Засоби масової інформації спекулюють вже також, коли розпічнеться продукція фільму про Норта і хто буде грати його ролю — значить про це вже мусять думати підприємці Голливуду.

Розуміється усюди аж роїться від сорочинок із написами про Норта, хоругвок, наліпок на авта та інших подібних рекламових виявів так характеристичних для країни, де ми поселилися.

Але, здається, уже вершком використання трагедії цього американського старшини є „Оллі-бирґер" який виробляють у популярних т. зв. „скорих" ресторанах — це сіканець або т. зв. „гембурґер" прикрашений покраяними в пасочки (як документи про справу Іран-контра) сиром і капустою та ще і застромленим в нього американським прапорцем.

Ось вам доказ, дорогі читачі, як можна получити „добрий інтерес" із патріотизмом! Може б і нам щось такого навчитися?

Ба щобільше, показується, що можна його зробити не лише на патріотизмі але також на провадженні свобідного життя. Ось довідуємося з усіх засобів масової інформації, що Джессіка Ган, стосунок якої до славного телевізійного проповідника Джиммі Бейкера розторощив не лише його, але цілу систему того ще одного легкого способу заробітку, тепер продала свої „спомини" для славного журналу „Плейбой" за два з половиною мільйони долярів.

Виглядає, що в Америці майже немає нічого святого і нічого поганого, щоб не можна перемінити в гроші і легкий заробіток.

О—КА

М. Верхник

З ПРИЦІЛОМ НА РІК 2000

У зв'язку з перемінами, що відбуваються від деякого часу в СССР, виникають ситуації і, не раз, дивні а то й небувалі явища. На одно з цих явищ, хоч і з великим запізненням, хочемо звернути увагу. Ідеться про відкритий лист московського патріярха Пімена до президента ЗСА Роналда Реґена, що появився в газеті „Ізвєстія" в числі з 14-го червня 1986 року. Газета ця, як відомо, є органом Верховної Ради СССР.

Патріях Пімен звертається до Президента Америки з апелем, щоб цей погодився на нуклеарне роззброєння. Сам лист — нічого особливого й без сумніву є лише черговим, хоч може більш вагомим прикладом використовування авторитету Російської Православної Церкви урядом СССР і Політбюром Комуністичної Партії для політичних цілей. Правда, ціль ця цим разом благородна. Але в зв'язку з появою листа патріярха Пімена в „Ізв'єстіях" виринає цілий ряд питань, що є важливішими як його зміст і форма. Опублікування такого листа первоієрарха Російської Православної Церкви на сторінках офіційного органу уряду СССР, що є чи не першим по своїй ідеології атеїстичним урядом в історії людства, що офіційно (державними актами) відкидає саму ідею існування Бога й надприродних сил, що ставиться вороже до всякої релігії і переслідує своїх громадян за вірування в Бога, — викликало не абияке здивування, а то й сенсацію серед громадян СССР. Факт цей зразу ж розцінювався віруючими РПЦеркви, особливо серед російської інтеліґенції (навіть і серед невіруючої її частини), як подія майже епохального значення. Поява того роду листа на сторінках „Ізвєстій", на думку багатьох російських інтеліґентів, є явищем безпрецедентним. Лист патріярха, наприклад, рясно перетиканий цитатами зі Святого Письма, що служить як ілюстративний матеріял для підкріплення твердження про конечність ядерного роззброєння. Щобільше, в ньому „культові терміни", що за рішенням закону, можна би сказати, пишуться малими буквами на всіх мовах СССР, як наприклад: Бог, Божий, Творець і т.д., з присвійними займенниками, що відносяться до Ісуса Христа, як наприклад: Свій, Свого, Свому і т.п., видруковано великими буквами.

Появу листа патріярха Пімена в органі Верховної Ради СССР дехто з російських інтеліґентів пов'язує із надходячим Ювілеєм 1000-річчя Христинізації Руси-України. „От тепер", — заявляють ці інтеліґенти, — „ми відсвяткуємо ювілей хрищення Росії (!) так, як належить"! Вони надіються, що уряд піде на далекойдучі поступки в користь РПЦеркви в часі святкувань цього Ювілею.

Відомо, що святкування ці заплановано на досить широку скалю, з участю багатьох чужинецьких гостей — духовних і світських достойників. Найбільш урочисті імпрези, як виходить з повідомлень, відбудуться у Києві, подібно як і у 1888 році, коли святковано ювілей 900-річчя. У Києві на Хрещатику показують новозбудований на державний кошт досить гарний будинок зі стильовими прикрасами під візантійський стиль, що в ньому мають перебувати в часі урочистостей високопоставлені особи — гості, з патріярхом РПЦеркви включно. Недалеко є ще й другий новозбудований комплекс, що його, як думають люди, також споруджено для цієї самої цілі.

У листі патріярха Пімена, на диво, згадки про Ювілей 1000-річчя Хрищення Руси-України (чи Росії, як це часто пишеться в СССР і на Заході) немає. Є натомість відклик до іншого ювілею, ще більш важливого для людства, а саме до ювілею 2000-річчя приходу на світ Господа Нашого Ісуса Христа. Відклик Пімена до цього ювілею — з далеким прицілом. Стосовний уступ тексту його листа звучить так: „Ви (Пане Президенте Реґен) з певністю не можете не погодитись з тим, що від рішення проблеми ядерного роззброєння залежить чи ми зустрінемо 2000-річчя приходу на світ Господа Нашого Ісуса Христа на цвітучій землі, що зображуватиме славу Божу, а чи стане вона вигорілою пустинею без життя!"

* * *

Появa листа патріярха Пімена в „Ізвєстіях" — це безсумнівний приклад затіснення співпраці між традиційно-реакційною російською інституцією, що нею є Російська Православна Церква, з однієї сторони, а урядом СССР — з другої. Немає також сумніву, що уряд цей вже давніше перейшов зі сповидно-інтернаціональних, хоч би між-національних позицій, на позиції виразно імперські, що сьогодні так близькі російській провідній верстві, яка в своїх рядах об'єднує творчу інтеліґенцію, провідний актив Комуністичної Партії та вищі ешелони державної адміністрації, включаючи й вищих ранґ військовиків. Саме серед цих кадрів останніми роками завважується відродження традиційної російської релігійности. Релігійність ця все більш відкрито, а навіть маніфестаційно виявляється прилюдно, головно в великих містах, як Москва, Ленінград й інші. Навіть визначні особистості з рядів російської інтеліґенції беруть участь у Богослужбах, роблять на собі знак хреста та складають поважні жертви на відбудову храмів. Жінки носять хрестики й медальйони (не для прикраси, як це не раз буває на Заході). У храмах, що чинні, головно в великих містах Росії, можна в недільні дні побачити черги людей з немовлятами на руках, що їх приносять до св. Тайни Хрищення і Миропомазання. У зв'язку з цим можна почути вислів, сказаний звичайно напівжартома, що: „Найбільшим секретом Росії є те, що всі у нас хрищені, хоч і заявляють, що не хрищені".

З прикрістю доводиться ствердити, що в Україні ситуація далеко інша. За публічні вияви релігійних почувань і надалі переслідують і навіть жорстоко карають, в першу чергу якраз представників творчої української інтеліґенції, як на це дуже виразно вказує приклад Терелі та інших. Інтенсивно проходить також антирелігійна пропаґанда — якраз напередодні святкувань 1000-річчя Хрищення Руси-України.

Орест Корчак-Городиський

Ще не запізно

Жидівські й комуністичні обвинувачення колишніх вояків Дивізії „Галичина" як і цілої Дивізії (часом секундують їм також польська як крайова, так і еміґраційна преса) „завтра" будуть історією, яка не сміє піти в забуття. Нашим обов'язком, якраз для описання теперішніх наклепів і їх опрокинення, є потреба якнайбільше зберегти документального матеріялу, головно витинків з газет, принагідних памфлетів та книжок, що в них їхні автори, фальшуючи дійсність, атакують українців.

Ще покійний голова Головної Управи д-р Любомир Ортинський в розмовах з автором цих рядків (тоді референтом Архіву Музею), підкреслював конечність зберегти якнайбільше друкованого матеріялу про Дивізію і дивізійників, щоб згодом видати бібліографію Дивізії, як це зробив д-р Степан Ріпецький, виготовивши бібліографію УСС. Зібрано було досить друкованого матеріялу, головно пресові витинки, а також збірку образків з похоронних заведень після Панахиди по колишніх вояках Дивізії. Чи збереглись вони?

Ще не запізно створити в кожній Станиці по цілому світі осібні референтури, які при допомозі порадника на місцях збирали б матеріяли до бібліографії Дивізії. Це мусить бути зроблене, бо виявляти брехню можна тільки покликаючись на документацію. Здаю собі справу з того, що не легко братись до того діла, бо не має охочих із зрозумінням вартости того діла, що хотіли б взятись до нього. Ми самі не раз переконались, що брак документаційного матеріялу унеможливлює дати сильну й правдиву відсіч всім наклепам наших ворогів. Сьогоднішньою тактикою всіх ворогів України є застрашити й створити атмосферу підозрінь.

Вже час перейти в протиатаки і оперуючи історичними фактами опрокидувати фальшиві обвинувачення. Якщо наші недруги побачать, що й ми зуміємо використати всі засоби ґарантовані демократичним устроєм, і коли переконаються, що за наклепи можуть бути потягнені до судової відповідальности, то напевно будуть обережніші у фальшивих обвинуваченнях.

Хведь Прочуханець

У ВАКАЦІЙНИЙ ЧАС

Вакаційну пору в особливий спосіб приймають не тільки ученики та студенти всіх родів шкіл. Її також на свій спосіб сприймають і переживають всі редакції газет. Одначе редакції переживають інакше, ніж шкільна молодь, можна сказати — навідворот, то значить стурбовано, зажурено, забігано, нервово.

Річ в тому, що під час вакацій та відпусток, які також заторкують кожну редакцію, газета, поперше, мусить виходити, подруге, виходити в незміненій кількості сторінок, але й можливо цікавого змісту. Але як тому зарадити, коли половина редакційного колективу саме в той час мочить ноги в морі, озері чи річці, або, щонайменше бере душ в своїй або не своїй сільській посілості.

Труднощі, які постають внаслідок зменшеної кадрової обсади, поглиблює ще більше брак тем для статтей і дописів, позаяк нічого, або майже нічого, не діється, що справді варте публікації. А читача мало зворушує факт, що в той час нічого цікавого не сталося, він за свої видатковані на газету центи хоче мати добре чтиво. І редакція стає на голові, щоб те, що однак діється — бо ніколи не є так, щоб нічого не було — піднести до ранґу великих світових подій.

Другий спосіб — це сягати до звичайних тем зв'язаних з літньою спекою. Залізним репертуаром буде тут тема: Як заживати соняшних купелів (в яку пору дня загоряти, чим виставитися до сонця, чи робити це лежачи, сидячи, чи стоячи, якою поганню і в якому місці себе натирати і т.п.), Хоч про це знаємо вже віддавна напам'ять, однак кожноразово радо знов же прочитаємо.

Наступна залізна вакаційна тема порядної газети: як втратити на вазі кілька чи кільканадцять лишніх фунтів. Правда, є такі одиниці, які такою надвагою зовсім не журяться, виходячи з заложення, що коханого тіла ніколи не забагато. Одначе більшість радо позбулася б того добра, але горе в тому, що не знає як це зробити. Всі ґеніяльні, найбільш настирливо захвалювані рецепти вже перевірені а результат незмінний. А коли вже змінився — то в напрямку протилежному до бажаючого.

Отже в газеті, яка з респектом відноситься до читача, появляються під ту пору радикальні, ніколи досі не подавані методи розставання з надвишкою власної ваги. Звичайно, вони зводяться до того, що літо — це пора, коли можна більше перебувати на повітрі, на відкритому просторі, більш рухливо проводити час, забути про телевізор, бару з пивом тощо. А ми, вдячні за турботу про нас, кажемо: знаєте, пробували, нічого не допомогло.

Тим разом, однак, поможе, бо метода проста, всім доступна і не обмежена тільки до літніх вакацій, але ще більші результати дає в інших, невакаційних порах року.

Метода ця суто наукова, бо сперта на науковому засновку, що на співвідношення ваги кістяка, м'язів і товщу в кожному живому організмі мають вплив два фактори: перший, скільки кальорій отримує орґанізм в окресленому відтинку часу і другий, скільки він тих кальорій спалює в тому ж часі. Коли прийняти за безперечний факт наукове твердження про те, що кількість кальорії, що її спалює даний організм — це константа, або постійне квантум (з мінімальними відхиленнями), тобто доходимо до висновку, що вплив того фактора на майбутній ефект — мінімальний.

З вищеподаного висноску виринає наступний висновок, а іменно: всю свою силу духа і волі, всю свою енерґію належить спрямовувати на обмеження кількости постачаних організмові кальорій. Висловлюючись менш науково, зате більш стримано, треба менше, так би сказать, наїдатися.

Прогресивна наукова дієтетека почерпнула від наукової психології теорію людських типів з точки бачення їх сили волі в конфронтації з їдою. З такого погляду люди діляться на дві групи: а) тип перший, сила волі якого не дуже завидна, б) тип другий, у якого сила волі зовсім не існує.

Щоб не було неясности, ще раз виразно підкреслюю, що коли тут йде мова про „силу волі", то це не означає сили волі взагалі, сили волі як такої, але відношення сили волі як такої до запасів кальорій у холодильнику.

Враховуючи повищий поділ та зачисливши себе до одної з тих двох психологічних типів, при тому жаліючи, що немає третього, треба почати риґористично перестерігати такі вказівки:

а) перший тип — може на вечір купувати поживу, але тільки таку, якої досі не міг донести до рота без почуття огиди,

б) другий тип — не може під вечір мати нічого в холодильнику, а з вийнятком плинів для прохолоди, при чому юшка до плинів не зараховується.

В обох випадках треба виробити в собі нехіть, або ще краще — страх, перед виходом з хати після сьомої години вечора (чим раніше тим краще). Дуже допомагає, коли виплекати в собі навик ощадности на їді, а ще краще — взагалі стати скупердягою. У другому випадку варто врахувати, що лазничкова вага буде вже зовсім непотрібна, бо результат курації невдовзі буде видний голим оком, а також вкажуть на це власні штани чи сукенка.

Отже, до праці громадяни! Нічого немає задармо.

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 1)

„Рідна Школа" залишається в системі Шкільної Ради.

Д-р Олександер Черник, президент Ради Директорів УОКЦентру, поінформував присутніх про пляни центру відносно шкіл українознавства та відповів на ряд питань у цій справі.

Перед закінченням зборів предсідник Ю. Головчак привітав нову, чи радше перевибрану Управу, побажав успіхів і попросив до слова д-ра Кіпу. Д-р Кіпа поділився з присутніми плянами праці на майбутнє і закрив Загальні збори.

У Філядельфійській „Рідній Школі" навчається 215 учнів, є 18 учителів і сім асистентів. Цього року 20 учнів 12-ої кляси закінчили своє навчання матурою і з цієї нагоди в суботу, 6-го червня, відбувся уже традиційний баль і бенкет абітурієнтів.

Вісімдесят всеканадських Церков — тисячоліттю Хрищення України-Руси

(Пресова Служба ІСП.). — Мабуть ніде у світі досі святкування Тисячоліття Хрищення України-Руси не відбулись так величаво й успішно, як на терені Торонта, Канада, за останні три роки. Крім цілого ряду льокальних святкувань, дотепер відбулися три всеканадські Екуменічні Молебні у відзначення Тисячоліття.

Перший в англіканській Катедрі св. Якова в 1985 році, де головним священнослужителем був Митрополит Василій Федак, Примас Української Православної Церкви в Канаді, а першим сослужителем був Владика Ізидор Борецький, Єпископ Української Католицької епархії Торонто і Східньої Канади. Другий Екуменічний Молебень відбувся у травні 1986 року в римокатольцькій Катедрі св. Михаїла — головним священнослужителем був Владика Ізидор Борецький, а першим сослужителем — Митрополит Василій Федак.

Цього року, 25-го квітня, понад 1,200 священиків і вірних виповнили Метрополітальну Об'єднану Церкву, де святкувався Третій Екуменічний Молебень у відзначення Тисячоліття Хрищення України-Руси.

Владика Ізидор Борецький був головним священнослужителем Екуменічного Молебня. Першим сослужителем Молебня був отець Максим Лисак від Української Православної Церкви Америки і Канади Константинопольського Патріярхату.

Поміж іншими церковними достойниками був монсеньйор о. Кеннет Робітай, який репрезентував Кардинала Картера, Архиєпископа Римокатолицької дієцезії Торонто; отець д-р Н. Брус МекЛауд, настоятель храму, господар Молебня та представник Об'єднаної Церкви Канади; Владика Михайло Руснак, єпископ Візантійської Словацької Католицької Церкви; Владика Арнольд Лусіс, архиєпископ Латвійської Лютеранської Церкви.

Англіканська Церква Канади і англіканська дієцезія Торонто були представлені в імені Примаса та Архиєпископа екуменічними директорами своїх інституцій — оо. Прідо та Литтл, а теж китайським отцем Фунг, японським отцем Йошіда та корейським отцем Парк; ці отці виспівували ектенії у своїх мовах, як і інші отці, кожний у своїй мові. Тридцять дві різні мови були використані у Молебні Тисячоліття.

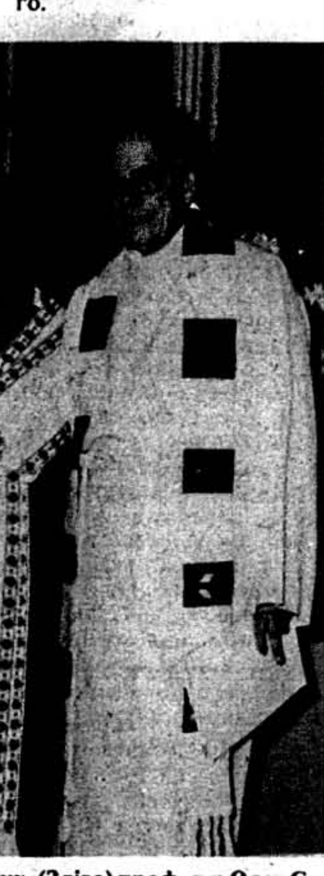
Українські протестантські Церкви були теж представлені — пастор Тимців і пастор д-р Костів від баптистів, а пастор Кустодович від реформованих. Численно брали участь українські католицькі отці.

Пресвітерська Церква Канади була представлена широко: пастори Шерес (мадярська), Віллямс (караїбська), Койне (португальська). Від лютеранських Церков брали участь пастори Тот (словацька), Гюгке (фінська), Бельцінг (німецька), Номмік (шведська).

Теж Владика Юзеф Немінські, Єпископ Польської Народової Католицької Церкви, брав участь у Молебні.

Східні Церкви були широко зарепрезентовані: о. Раґаль від Антіохійської Православної, о. Дердер'ян від Вірменської Апостольської, о. Маркос і диякон Маркос від Коптської Православної, о. Енґеда від Етіопської Православної, о. Каларатиль від Сіро-Малабарської Католицької Індії, о. Мундукжі від Православної Церкви Індії та інші.

Перед Третім Екуменічним Молебнем 25-го квітня 1987 року. (Зліва) проф. д-р Олег С. Підгайний, світський координар Екуменічних святкувань і президент Світської спонзоруючої організації Інституту ім. Симона Петлюри; монсеньйор о. Кеннет Робітай у заступстві Кардинала Еммета Картера; головний духовник Екуменічного Молебня Владика Ізидор Борецький, Єпископ Української Католицької епархії Торонто та Східньої Канади; та о. Н. Брус МекЛауд, модератор Об'єднаної Церкви Канади та господар Молебня.

Ектенії співалися багатьма слов'янськими мовами, побіч української та церковнослов'янської. Отець Крисковяк (римокатолик) та вже згаданий Владика Немінські — польською мовою, о. Джюран (римокатолик) хорватською мовою; о. Мавріч (римокатолик) словінською; о. Тот (лютеранин) словацькою мовою; пастор Шольц (баптист) чеською мовою. Литовською мовою читали молитви о. Штаскус (римокатолик) та пасторДілис (реформований).

Процесія церковних достойників аж мерехтіла різними кольорами риз і вбрання — золотом, сріблом, пурпуром-червоним, синім, чорним та навіть фіялковим — від вісімдесяти різних Церков. Світська частина процесії складалася з представників деяких церковних організацій (БУК, ЛУКЖ, Молодь Христові, Лицарі Святого Гробу), директорів Світської спонзорчої організації молебнів — Інституту ім. Симона Петлюри, дружин священиків, представників польської, литовської та мадярської громад — представників від усіх етнічних громад, що були зарепрезентовані духовенством, бо вірних просто не було можности просити через їх велику кількість.

У почесному місці світської процесії, якою починався Молебень, ішли представники української громади: Мирон Барабаш, генеральний секретар СКВУ; д-р Петро Глібович від Провінційного КУК'у та його дружина Олена Глібович від Комітету Культури — Мистецької Ради Провінційного КУК'у; Ярослав Соколик від КУК — Відділ Торонто, його дружина Оксана Соколик від Мистецької Ради Торонтського КУК'у; Василь Безхлібник від всеканадської Ліги Визволення України, та Петро Бубела, представник Торонтського КУК'у до Канадського Екуменічного Комітету Тисячоліття Хрищення України-Руси.

Церковною частиною процесії керував о. Михайло Лучка, майстер церемоній Молебня, який теж допомагав головному священнослужителю і першому сослужителеві при вівтарі.

Світською частиною процесії керував д-р Олег С. Підгайний, президент Світської спонзоруючої організації Молебнів ІСП і президент Канадського Екуменічного Комітету (цей власне Комітет підготував і перевів всі три річні Екуменічні Молебні Тисячоліття Хрищення України-Руси). Д-р Олег С. Підгайний з дружиною Марією брав участь теж у процесії.

Молебень почавсь мелодійним співом „Христос Воскрес" до процесії — увесь Молебень співав українською мовою хор української католицької церкви св. Покрови (Торонто) під керівництвом маестра Зиновія Лавришина.

Привіт від Метрополітальної Об'єднаної Церкви і від цілої Об'єднаної Церкви Канади (Церква нараховує біля 4 мільйонів канадців) виголосив настоятель храму пастор д-р Н. Брус МекЛауд. У короткому змістовному слові він привітав усіх, відзначив організаторів, пояснив коротко значення Хрищення України-Руси, погоджуючись у своєму слові з українською науковою позицією в цьому питанні, і заповів підтримку ідеї, щоб ці Молебні, після закінчення святкування Тисячоліття Хрищення України-Руси у 1989 році, продовжувалися до року Божого 2000-го, як екуменічні святкування Двотисячоліття Народження Спасителя нашого.

Нема можливости в рамках цієї статті описати усі багатства цього Молебня. Згадаймо лише головніші частини.

Ектенію за визволення Українських Церков співано українською і хорватською мовами.

„За те, щоб Він (Господь) у цьому блаженному часі Тисячоліття благословив, визволив, відбудував і охоронив переслідувані святі Божі Українські Церкви і всі святі Божі Церкви по цілім світі, що терплять переслідування, та щоб Він благословив, охоронив й визволив їхніх боголюбивих єпископів, чесних пресвітерів, у Христі диияконів, церковних провідників, монахів, монахинь і все мирянство, що терплять переслідування, що є в тюрмах, таборах невільничої праці, на засланні, що терплять біль, голод, холод і пониження Христа ради, Господеві помолімось".

За свободу України співалося дві молитви. Перша англійською мовою і шведською:

„За те, щоб Він у цьому блаженному часі Тисячоліття поновно у повній красі осіяв світлом Божої благодаті Київ і київські гори України, як у давнину, для спасіння України та усіх націй у свободі, справедливості і любови, Господеві помолімось."

І друга молитва, співана українською і словацькою мовами:

„За Україну та нації цілого світу, їх свободу, справедливість і мир, за знищення перепон, що раз'єднують расу від раси і багатих від бідних, Господеві помолімось".

Особливу увагу в Екуменічному Молебні було присвячено сучасній великій трагедії України — жахливій нуклеарній катастрофі у Чорнобилі. Перша молитва щодо самої катастрофи співалась польською мовою та малаяламською мовою Індії (всі молитви у мовах інших, ніж українська чи англійська, були теж надруковані в Книзі Молебня в перекладах на українську й англійську мови):

„За те, щоб Він упокоїв з праведниками душі невинних жертв жахливої ядерної катастрофи в Чорнобилі в Україні, і щоб оздоровив поранених і хворих та спас увесь світ від подібних катастроф, Господеві помолімось".

Друга ектенія щодо Чорнобиля відноситься до наслідків тієї катастрофи. Її співав українською мовою головний священнослужитель Владика Ізидор Борецький, а англійською мовою монсеньйор о. Кеннет Робітай, представник Кардинала Картера:

„За те, щоб Він спас населення Києва, України та інших народів від наслідків жахливої ядерної катастрофи, та того, що сталося пізніше, — тих, що несуть у собі зародок болючих і смертельних хвороб, вагітних жінок, дітей і ненароджених та майбутніх поколінь, бо Він справедливий Господь і не дозволить, щоб свавільний недогляд, що знищив безпеку і майбутній добрий стан мільйонів людей, мав за наслідок покарання невинних, — Господеві помолімось".

Усі цитовані ектенії були скомпоновані о. д-ром Петром Біланюком або д-ром О. С. Підгайним і затверджені всіма Церквами.

Дві ектенії відносилися до єдности Церков. Подамо одну з них, де теж святкується наближаюче Двотисячоліття Народження Спасителя нашого. Ця молитва співалася українською та англійською мовами, а її скомпонував Ігор О. Підгайний, який репрезентував Екуменічний комітет і ІСП на побаченні з його Святістю Папою Іваном Павлом II у Ватикані 25-го червня, 1986 року. Ця ектенія була затверджена Екуменічним Комітетом для Молебня; її текст такий:

„Щоб ми могли возрадуватися, бачучи розквіт екуменізму в Канаді та по цілім світі, та його завершення у єдності всіх святих Божих Церков у блаженнім часі славетного Двотисячоліття усього Християнства у світі, 2000-ої Річниці Народження Спасителя нашого. Господеві помолімось".

Традиційну ектенію щодо єдности співав о. Роман Набережний:

„За спокій усього світу, за добрий стан святих Божих Церков та за з'єднання всіх, Господеві помолімось".

Останнє благословення надав Владика Ізидор Борецький після співання великої молитви „Господе, Ісусе Христе, Боже наш", що перевів перший сослужитель Молебня о. Максим Лисак з Української Православної Церкви Америки і Канади Константинопольського Патріярхату. Перший сослужитель теж читав Євангелію українською мовою, а англійською мовою прочитав Євангелію настоятель Храму о. д-р Н. Брус МекЛауд.

Від самого початку всі Церкви погодились, що Слово на Місце Проповіді належить світському спонзорові Молебнів Інститутові ім. Симона Петлюри. Цього року читав слово з проповідниці Храму проф. Юрій Кульчицький, а в тому він слідував за адв. Петром Саварином, президентом Світового Конґресу Вільних Українців та канцлером Альбертійського університету в Едмонтоні, який читав Слово від Інституту ім. Симона Петлюри з проповідниці римокатолицької Катедри св. Михаїла у 1986 році. Слово проф. Юрія Кульчицького буде подане до преси окремо.

Екуменічний Молебень закінчився коротким Словом Подяки, висловленим головним священнослужителем Владикою Ізидором Борецьким у імені Церков, що в Молебні брали участь. Головний священнослужитель теж запросив усіх прийти на четвертий і на найбільш величний Молебень, — бо припадає він на сам Ювілейний Рік — на Екуменічний Молебень Подяки у відзначенні Тисячоліття Хрищення України-Руси.

Четвертий Молебень відбудеться у найбільшій Катедрі англійської Канади, що вміщує понад 3,200 людей, наступного року в Провідну суботу, 16-го квітня 1988 року, о 2-ій годині по полудні. Ця Катедра — це англійська церква св. Павла, що міститься на вулиці Блюр поміж вулицями Янґ і Черч. Треба зазначити, що катедра була місцем, де Святіший Отець Папа Іван-Павло II мав Екуменічний Молебень під час візити до Торонто у 1984 році.

В зв'язку з Екуменічним Молебнем відбудеться концерт Тисячоліття Хрищення України у неділю, 24-го квітня 1988 року, престижевій залі Торонто Рой Томсон Голл. Концерт має всегромадський характер, бо Українська Католицька Церква ввела його у офіційний плян своєї діяльности у святкування Тисячоліття Хрищення України, а також робляться заходи, щоб Українські Православні і протестанські Церкви в такій же мірі благословили і підтримували цю всеканадську імпрезу. Імпреза має теж всеканадський характер, бо відбувається під патронатом Канадського Екуменічного Комітету Тисячоліття Хрищення України-Руси, де репрезентована уся Екклезія Христа в Канаді через 80 Церков там представлених.

Накінець мусимо зазначити, що уся фінансова відповідальність за переведення Екуменічних Молебнів лежить всеціло на Світськім спонзорі Екуменічних Молебнів — на ІСП, Інститутові ім. Симона Петлюри. Просимо в українського громадянства моральної й фінансової підтримки. Поради і пожертви слід пересилати на адресу Інституту ім. Симона Петлюри:

Symon Petlura Institute, 620 Spadina Avenue, Toronto, Ont. M5S 2H4, Canada.

Де срібнолентий Сян пливе...

(Напередодні з'їзду Перемищини)

...Той день я добре
пам'ятаю,
В сльозах я згадую його:
Перемишль, Сян в
далекім краю —
Там туга серця є мого.

Є. Войтович

Неодин і неодна з нас, колишніх жителів Перемиської землі, час від часу залюбки поринає у спогади своєї молодости. А в декого буває, що, згадавши наш рідний Перемишль, срібнолентий Сян, який переділяє його на місто і Засяння, наші церкви, школи, установи і ввесь дорібок на відтинку культурно-освітнього життя, що ним дорожила тоді вся українська громада, — тоді не раз вкрадається в нашу душу туга, болюча туга за рідним містом.

Це ж і є одна з причин, що ми тут, далеко від рідних сторін, часто влаштовуємо з'їзди-зустрічі, щоб ще раз стрінутися з давніми приятелями чи товаришами зі шкільної лавки. Попередні з'їзди колишніх жителів Перемишля та учнів і учениць перемиських шкіл відбувалися на терені ЗСА. Управа Землячства „Перемищина", яка має свій осідок у Філядельфії, вирішила, що цьогорічний з'їзд відбудеться в Канаді — у Торонто. Покликаний до життя Ініціятивний комітет у Торонто діє з рамени Землячства.

Члени Комітету взялися солідно до підготовчої праці, щоб запевнити учасникам успіх з'їзду і повне вдоволення. З'їзд відбудеться в днях, субота і неділя 29-го і 30-го серпня ц. р., в залях Інституту св. Володимира при вул. Спадайна. Реєстрація учасників почнеться в суботу 29-го серпня, о годині 9-ій вранці, а відкриття з'їзду — о годині 12-ій опівдні. Після спільного полуденку, продовжуватиметься загальна пополуднева сесія.

Між короткими доповідями й спогадами будуть виступи гостей-учасників із ЗСА, Франції та із сучасного Перемишля. Під час святкової вечері у суботу заплановано теж розвагову програму з участю колишніх і сучасних артистів сцен Перемишля. Після вечері — танці. Ряд знімок з Перемишля, давніших і новіших, впровадять присутніх у атмосферу колишніх днів і споминів із Перемиської землі, де ми жили колись.

Однак крім приємної зустрічі з давніми друзями (декотрих ми не бачили протягом 43-ох років), з'їзд жителів Перемишля буде мати ще й глибшу ціль і завдання: зміцнити наш духовий зв'язок з цим історичним містом. Ми повинні пом'янути видатних осіб і видатні релігійні, виховні та культурні наші установи, які в минулому в Перемишлі поклали тривкі основи для ствердження нашої ідентичности. Ми хочемо бути в контакті з нашими братами й сестрами, які тепер живуть у Перемишлі, і, крім моральної підтримки у їхніх незавидних умовинах у сучасній Польщі, нести їм і матеріяльну братню допомогу.

Під цю пору майже вся праця підготовки до з'їзду за нами. Тепер ми з нетерпеливістю виглядаємо цих знаменних днів — 29-го і 30-го серпня, та очікуємо вас, гості-учасники, які вже досі у великому числі і з різних частин Американського континенту зголосилися до участи, як також вас, місцевих перемишляків, до зустрічі з нами. Тож до милого побачення на з'їзді!

Іванна Кушпета

Золотострунна бандура здобула собі ще одну частину світу — Бразилію

Учасники курсу в Куритибі. Посередині преосвященний Владика Єфрем Кривий і маестро Юліян Китастий.

В дуже короткому часі тут, у Бразилії, у містах Куритибі й Прудентополі, кобзарське мистецтво — гра на бандурі дала значні кроки та остаточно й назавжди здобула собі відповідне місце, знайшла вірних і численних шанувальників, а головно — поширилась посеред нашої української свідомої молоді, яка з великим зацікавленням, ентузіязмом і запалом взялася до плекання кобзарського мистецтва, гри на нашому українському історично-національному інструменті — бандурі.

Наявним доказом цього розвитку кобзарського мистецтва тут, у Бразилії, без ніякого сумніву є сам факт трьох новостворених ансамблів бандуристів. Перший під назвою „Гомін України" з Куритиби, другий — „Святої Ольги" при Інституті Колеґії святої Ольги з Прудентополя, а третій — при парохії св. Йосафата, також у Прудентополі.

Це все сталося дуже раптово завдяки подиву гідній інтервенції найбільшого ентузіяста і кобзарського розповсюдника Миколи Чорного з Ню Йорку, який, доложивши багато праці й часу, остаточно доконав великого діла, бо він зумів обновити і змінити хід розвитку кобзарського мистецтва серед нашої української молоді з Бразилії. Та чому тут сумлінно не сказати щиру правду: Микола Чорний своєю невтомною працею, овіяною глибоким і тривалим ентузіязмом патріотично-культурного ідеалу для розвитку кобзи-бандури, — доконав правдивого чуда! Так. Він дійсно доконав чуда!... Беручи під увагу наші українсько-бразилійські обставини, М. Чорний доконав справжнього фараонського діла і то без великої балачки та без тих традиційних, численних довгих і безплідних засідань-зборів і всякого роду центральних комісій тощо.

Це надзвичайно добре, що добродій М. Чорний приїхав з далекого Ню Йорку і нам показав практично, як має ставитися наша верхівка до культурно-мистецьких справ...

Нав'язав він важні контакти з багатьма особами і, між іншими, відвідав Владику Єфрема В. Кривого — епарха Української Католицької Церкви в Бразилії, з яким після важливої розмови заплянували Культурно-Мистецький Проєкт, що його можемо сміло назвати „Проєкт Бандура", бо йшлося про створення систематичних і реґулярних ансамблів бандуристів у Бразилії, а первісно у Куритибі й Прудентополі, та зробити все можливе, щоб ці новостворені ансамблі розвивалися мистецьким шляхом.

Для координації праці заплянованого проєкту відповідальним став Іван Кутинський; йому допомагає його сестра Ірінея Кутинська.

Першою частиною цього небувалого досі проєкту була потреба матеріяльної допомоги. Треба було забезпечити бандурами українську молодь у Бразилії. Другою частиною не меншої ваги цього проєкту було в короткому часі спровадити учителя-інструктора, що ним став Юліян Китастий з Ню Йорку. Він і дав початковий курс гри на бандурі. Третьою частиною проєкту буде приїзд до Південної Америки Молодої Капелі Бандуристів ЗСА, яка виступить з концертами у багатьох містах Арґентини, Бразилії і Парагваю у місяці серпні ще цього 1987-го року.

Скоро тільки повернувся до Ню Йорку М. Чорний, розпочав він велику кампанію — збірку фондів на закуп бандур для Бразилії й Арґентини; завдяки серйозності проєкту й плянів М. Чорного, не треба було довго ждати на щедру фінансову допомогу від українських громадян і меценатів ЗСА і Канади.

Другий приїзд М. Чорного до Бразилії був надзвичайно важний для дальшої праці у справі координації і виконання другого етапу заплянованого „Проєкту Бандура", а саме — підготовки першого курсу гри на бандурі під керівництвом Юліяна Китастого.

І так, кінець-кінців, і ми тут у Бразилії нарешті діждалися кульмінаційного часу — першого курсу гри на бандурі.

Для всіх українців Бразилії, а передовсім для тих, що живуть у Куритибі й Прудентополі, для всіх любителів кобзарського мистецтва, цей перший курс гри на бандурі є ось тим правдивим часом відродження, чи радше удосконалення рідного музичного мистецтва.

У Куритибі перший курс гри на бандурі відбувся від дня 22-го квітня до 8-го травня 1987 року в зручному приміщенні найбільшого Українського Релігійно-Культурного Центру „Полтава" при катедрі св. Івана Хрестителя; всіх учасників курсу було 27-ро, які від першого дня були поділені на чотири менші групи. В склад першої групи заавансованих, які рівночасно приготовлялися на майбутніх інструкторів, належали: Іван Кутинський, Ірінея Кутинська, Ізабеля Крива і Данило Проник. Зараз до цієї групи могли б дуже легко належати більшість учасників курсу, бо назагал всі вони мають дуже добре музичне приготування, але однак з вимог несхожости часу не змогли вони учащати до цієї першої групи.

Денний порядок курсу, що його всі дуже серйозно й строго придержувалися від першого до останнього дня, був такий: до полудня, почавши від 9-ої години ранку, наука і вправи гри на сопілках для 18-ох дітей. Пополудні, від години 2-ої аж до 10-ої вечором, кожна група зосібна у назначену годину сходилась на вправи з інструментом, а увечері — сходилися на спільні виклади та хорові вокальні вправи, як і на дальші вправи з інструментом для третьої і четвертої груп.

У навчанні цих двох вечірніх груп помагали учасники першої групи: Іван Кутинський, Ірінея Кутинська і Даниїл Проник, які в такий спосіб рівночасно вчилися, як вчити інших грати на бандурі. Очевидно, це все діялось під постійним наглядом і контролею головного інструктора Ю. Китастого, який впродовж цілого курсу вчив з дуже великою увагою і піклуванням, стосуючи найкращі педагогічні методи та, передовсім, власний кобзарський досвід. Він у доступний спосіб зумів передати курсантам головну техніку і секрет правильної гри на бандурі до тої міри, що деякі учні вже по перших вправах з інструментом скоро попадали в стан надзвичайної радости, бо не хотіли собі вірити, що бандура вже грає й у їхніх руках. Через це вже в перших днях курсу легко можна було побачити щире зацікавлення й запал усіх учасників курсу. Кожний і кожна старалися з пильною увагою вивчати технічні вправи, щоб так скорше й найбільше присвоїти собі знання гри на бандурі.

Проаналізувавши критично цей перший курс гри на бандурі в Куритибі, можемо сміло сказати, що він увінчався повним успіхом, бо глибоко поділав на всіх учасників та приніс щедрі позитиви для важливої галузі нашого українського кобзарського мистецтва в Бразилії; цей перший курс став фундаментом для дальшого розвитку й поширення зацікавлення серед нашої молоді. Хто мав нагоду бути на закінченні цього першого курсу, міг бачити, як учасники курсу в порядку своєрідного звіту зі своєї науки демонстрували вислід двотижневої інтенсивної праці, де, на здивування глядачів, полинули гучні звуки бандур, і нові юні бандуристи і бандуристки не тільки задовільнили вимогливих слухачів, але ще й зробили усім велику й приємну несподіванку.

В усякому разі, це вперше разом заговорили і озвалися 25 бандур у Релігійно-Культурному Украї́нському Центрі „Полтава" в Куритибі, а 20 бандур — в Культурному Центрі св. Йосафата в Прудентополі. Це було неймовірне й нечуване дотепер тут!

Так. Усі бандури озвалися дзвінко й злагоджено, щоб проспівати славу українському пісенному мистецтву, а одночасно й усій українській молоді й всім тим старшим особам, які включаються до його плекання.

Тепер сміло можемо сказати, що наша чарівна злотострунна бандура здобула собі ще одну частину світу, ще одну вільну, гарну тропікальну країну — Бразилію, де бандуру раз на все посадили у добру землю і защіпили на дереві здорової й свідомої нашої української молоді, повної ентузіязму й любови до всього, що є рідне. І це напевно в короткому часі виросте у велику деревину культурно-мистецького прояву для добра й слави нашого українського громадянства тут, у Бразилії, і поза нею.

В імені всіх бандуристів і бандуристок з Куритиби й Прудентополя, та з цілої Бразилії, складаю сердечну подяку і велике прилюдне признання у першу чергу невтомному Миколі Чорному, який остаточно уможливив перевести в діло наші колишні мрії — створення реґулярних ансамблів бандуристів у Бразилії; велика матеріяльна допомога — бандури, перший курс гри на бандурі під керівництвом маестра Юліяна Китастого, наполеглива праця й піклування, щоб все вийшло якнайліпше, — це все зібравши, дійсно можемо ствердити, що це правдивий Княжий подарунок, яким М. Чорний обдарував всіх нас у Бразилії.

Наша велика подяка є також для талановитого інструктора маестра Юліяна Китастого за переведення цього першого курсу гри на бандурі в Куритибі й Прудентополі, який з дійсним старанням навчав початкового знання кобзарського мистецтва, як також і за прегарні зворушуючі концерти, якими він обдарував наших громадян у Куритибі.

Дальша й окрема велика подяка добродієві Миколі Бойчукові, який закупив сам 10 бандур для Інституту — Колеґії святої Ольги в Прудентополі, і така ж подяка для добродія Михайла Пирського, який закупив сам 12 бандур для Ансамблю Бандуристів при парохії св. Йосафата в Прудентополі.

Подяка дальша є для всіх українців із Північної Америки, що в будь-який спосіб причинилися до висилки і перевозу бандур до Бразилії. В особливий спосіб дякуємо Владиці Ізидорові Борецькому, Ієрархові Української Католицької Церкви в Канаді, який радо погодився послужити до справи транспорту 23-ох бандур до Бразилії; висловлюємо подяку Владиці Єфремові В. Кривому — Епархові Української Католицької Церкви в Бразилії, за неоціненну допомогу для ансамблю бандуристів „Гомону України" з Куритиби, особливо за те, що з доброї волі відпустив для вжитку під час Першого курсу гри на бандурі три обширні залі й одну вигідну кімнату на помешкання для п-ва Юліяна і Роксоляни Китастих при релігійно-Культурному Українському Центрі „Полтава", — як також і за фінансову допомогу на покриття видатків з приводу транспорту бандур до Бразилії, та за грошову оплату інструктора.

Щира подяка всім отцям парохам католицьких і православних церков у Куритибі за співпрацю з організаторами цього першого курсу гри на бандурі, а головно — за численні оголошення по церквах відносно підготовки і переведення згаданого курсу.

Особлива подяка о. Теодорові Галіцькому, ЧСВВ, Протоігуменові оо. Василіян у Бразилії, за привеликої вартости співпрацю і прислугу відносно виготовлення документів, які були потрібні до транспорту 23-ох бандур з Торонто до Бразилії. Сердечна подяка о. Діонізієві Ляховичеві, ЧСВВ, Ігуменові Студійного Дому оо. Василіян у Куритибі, за кількаденне приміщення й гостину для п-ва Юліяна і Роксоляни Китастих з приводу першого курсу гри на бандурі. Щира подяка для Катехиток Серця Ісусового з Куритиби, які також протягом кількох днів гостили подружжя Юліяна і Роксоляну Китастих з нагоди курсу.

Щиросердечна подяка також і для перших місцевих добродіїв і жертводавців з Куритиби — шановних прихильників ансамблю бандуристів „Гомону України" з Куритиби, які, дізнавшись про серйозну працю в ділянці кобзарського мистецтва, тут у Куритибі, вже зложили свої перші пожертви на видатки ансамблю. Тут у першій мірі належиться особлива подяка для д-ра Луіса Альберто Мартінс де Олівийра, депутата штату Парані, президента Союзу парляментарних депутатів Бразилії, давнього приятеля автора цих рядків. Він сам бразилійського походження, але ставиться дуже прихильно до всіх українців тут, у Бразилії, так що на звичайну згадку про створення ансамблю бандуристів в Куритибі він відразу з доброї волі й самохіть поспішив з допомогою, пожертвувавши 5.000 крузадів на ансамбль, заявляючи, що хоче більше допомогти в усьому, що буде потрібно.

Щира подяка є для Павла Бебика за допомогу для ансамблю бандуристів у Куритибі. Він пожертвував 500 крузадів як першу місячну вкладку. Не менш щира подяка Євгенії Бовкаловській-Мазепі, директорці української радіопрограми у Куритибі, за інформаційні оголошення відносно підготовки й переведення першого курсу гри на бандурі в Куритибі, як також і за своєчасне оголошення концертів, що їх давав бандурист Юліян Китастий тут.

Щира подяка Антонові Комаршевському, власникові друкарського підприємства „Естатіка" у Куритибі, за безкоштовне виготовлення потрібного матеріялу до переведення першого курсу гри на бандурі в Куритибі й Прудентополі. Сердечна подяка належить усім членам нововибраної Комісії бандуристів, як також і для всіх членів ансамблю бандуристів „Гомін України" з Куритиби за солідарну і охочу співпрацю Першого курсу гри на бандурі в Куритибі.

На кінець ще хочемо подякувати всім тим, яких тут зараз навіть не іменуємо, бо не маємо й не знаємо їх імен і прізвищ, однак з інформацій Миколи Чорного знаємо дуже добре, що їх є дуже багато в ЗСА і Канаді. Це ті, що радо й охоче відгукнулись на заклик М. Чорного в справі збірки фондів на закуп бандур для нашої української молоді в Бразилії й Арґентині.

В імені всіх бандуристів і бандуристок з Бразилії, які всім жертводавцям дуже вдячні, а особливо вдячні Миколі Чорному, ще раз всім наше щиросердечне дякую!

Іван Кутинський
Куритиба — Бразилія.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

8-9-го серпня — Подвійні гри
5-[illegible]го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
19-20-го вересня — Запрошеневий УНС
26-27-го вересня — Подвійні гри Пласт
10-11-го жовтня — КЛК.